

TAXUS•SI

Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą 190 279 ha

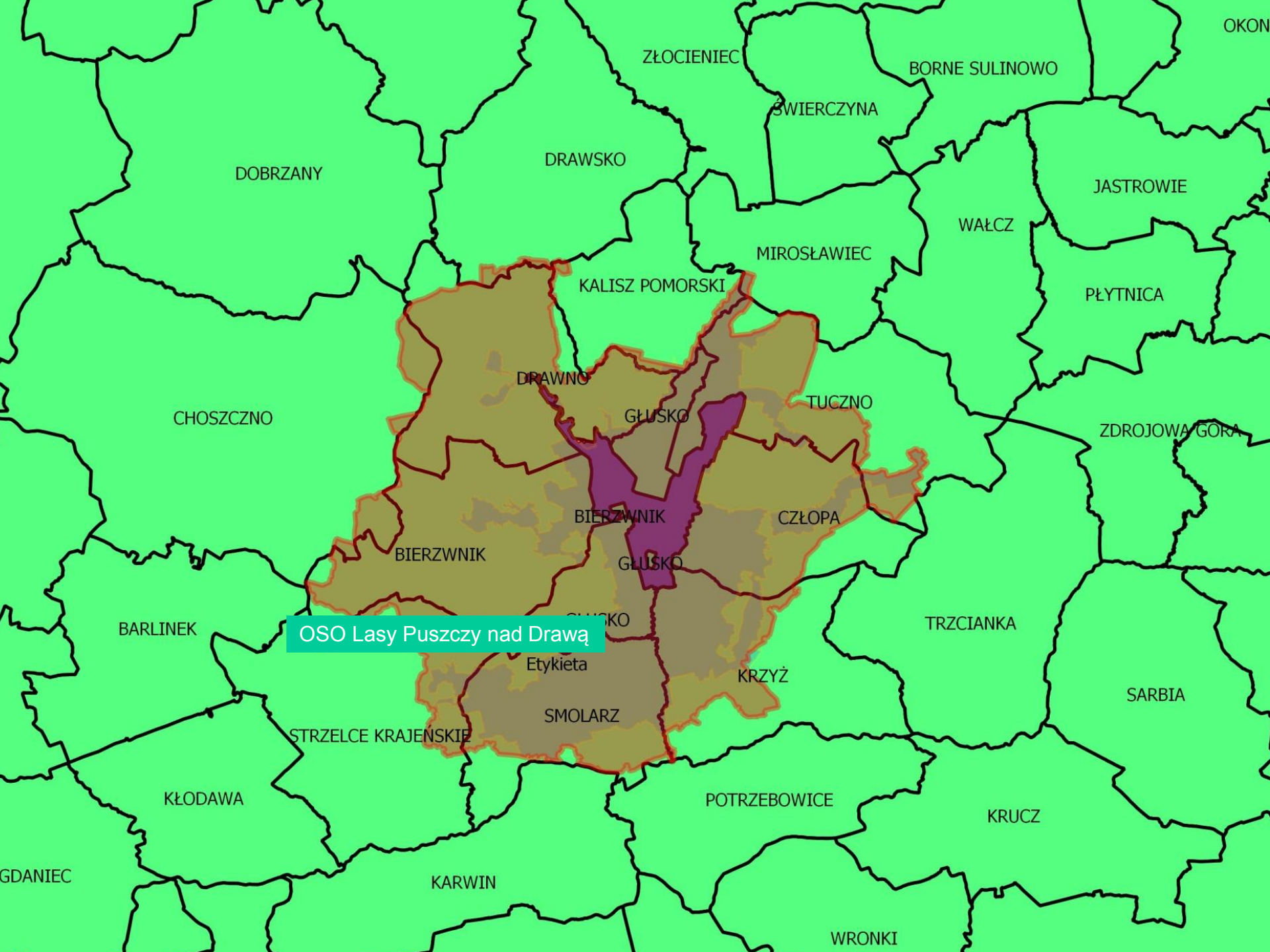
INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

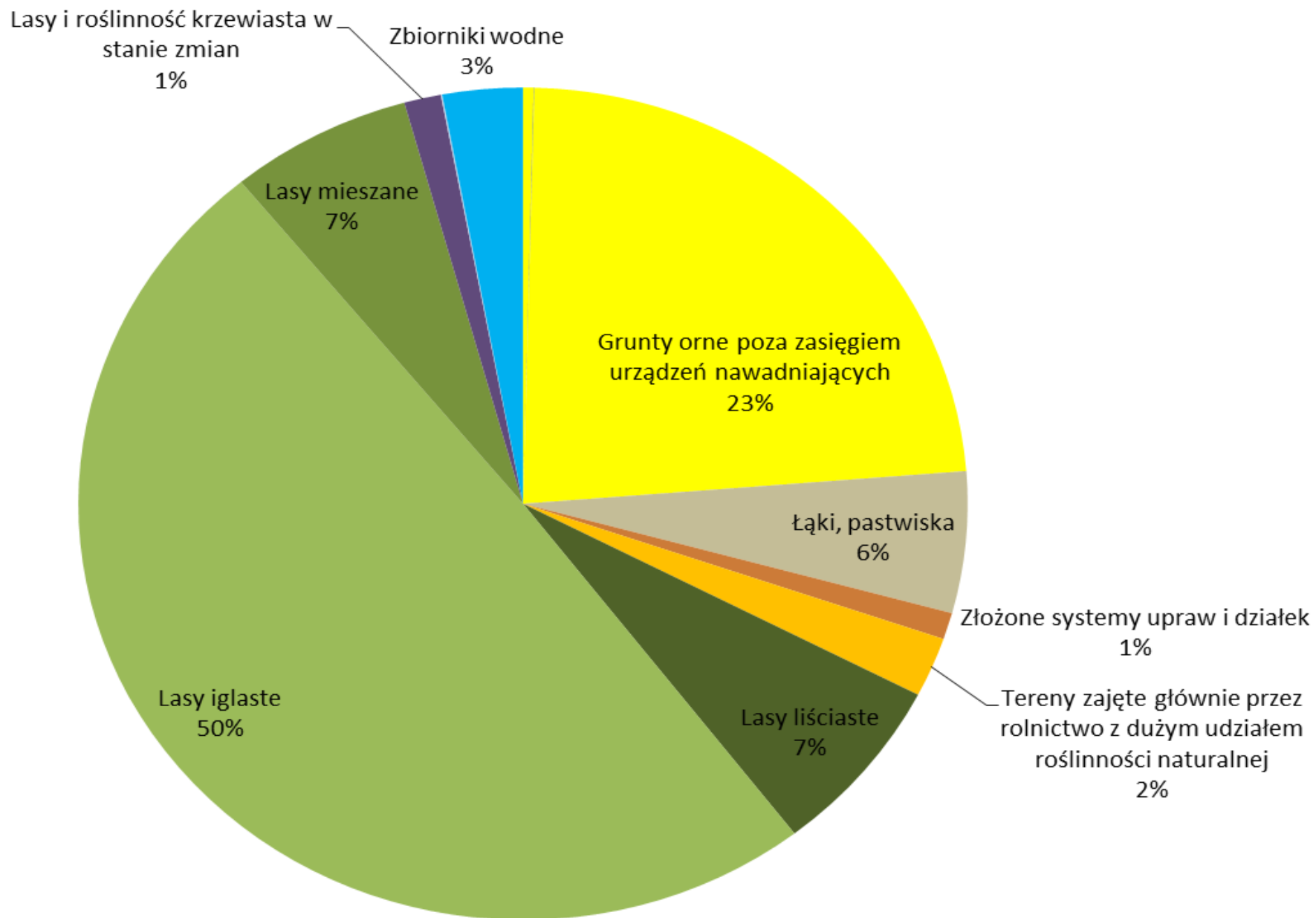

Obszar specjalnej ochrony ptaków - obszar wyznaczony, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, do ochrony populacji dziko występujących ptaków jednego lub wielu gatunków, w którego granicach ptaki mają korzystne warunki bytowania w ciągu całego życia, w dowolnym jego okresie albo stadium rozwoju;

OSO Lasy Puszczy nad Drawą

Typy ekosystemów na terenie Lasów Puszczy nad Drawą

PTAKI związane z siedliskami leśnymi

dla których populacji Obszar jest kluczowy bądź znacząco istotny

Bocian czarny Ciconia nigra

Lelek Caprimulgus europaeus

Trzmielojad Pernis apivorus

Dzięcioł czarny Dryocopus martius

Kania czarna Milvus migrans

Dzięcioł średni Dendrocopos medius

Kania ruda Milvus milvus

Lerka Lullula arborea

Bielik Haliaeetus albicilla

Muchołówka mała Ficedula parva

Orlik krzykliwy Aquila pomarina

Gągoł Bucephala clangula

Rybołów Pandion haliaetus

Nurogęś Mergus merganser

Żuraw Grus grus

Siniak Columba oenas

Puchacz Bubo bubo

Słonka Scolopax rusticola

Włochatka Aegolius funereus

Kormoran Phalacrocorax carbo

Sóweczka Glaucidium passerinum

Czapla siwa Ardea cinerea

Puchacz *Bubo bubo*

FV (właściwy) – płat co najmniej 1000 ha zróżnicowanych strukturalnie lasów z dominacją drzewostanów ponad 100 lat i udziałem co najmniej 10% naturalnych terenów otwartych – bagien, zbiorników wodnych, halizn, oraz obecnością co najmniej kilku miejsc niedostępnych lub trudno dostępnych dla człowieka i drapieżników naziemnych – wysp na jeziorach, wyniesień wśród terenów podmokłych, niedostępnych fragmentów dolin rzecznych, kompleksów olsów, stanowiących co najmniej 20% powierzchni, z bliską zera penetracją ludzką, szczególnie w okresie lęgów.

U1 (niezadowalający) – płat co najmniej 500 ha zróżnicowanych strukturalnie lasów ze znacznym (ponad 25% udziałem drzewostanów ponad 100 lat i udziałem co najmniej 10% naturalnych terenów otwartych – bagien, zbiorników wodnych, halizn, oraz obecnością co najmniej kilku miejsc niedostępnych lub trudno dostępnych dla człowieka i drapieżników naziemnych – wysp na jeziorach, wyniesień wśród terenów podmokłych, niedostępnych fragmentów dolin rzecznych, kompleksów olsów, z niewielką penetracją ludzką, szczególnie w okresie lęgów.

U2 (zły) – płaty krajobrazu nie spełniające kryteriów dla FV i U1

Orlik krzykliwy *Aquila pomarina*

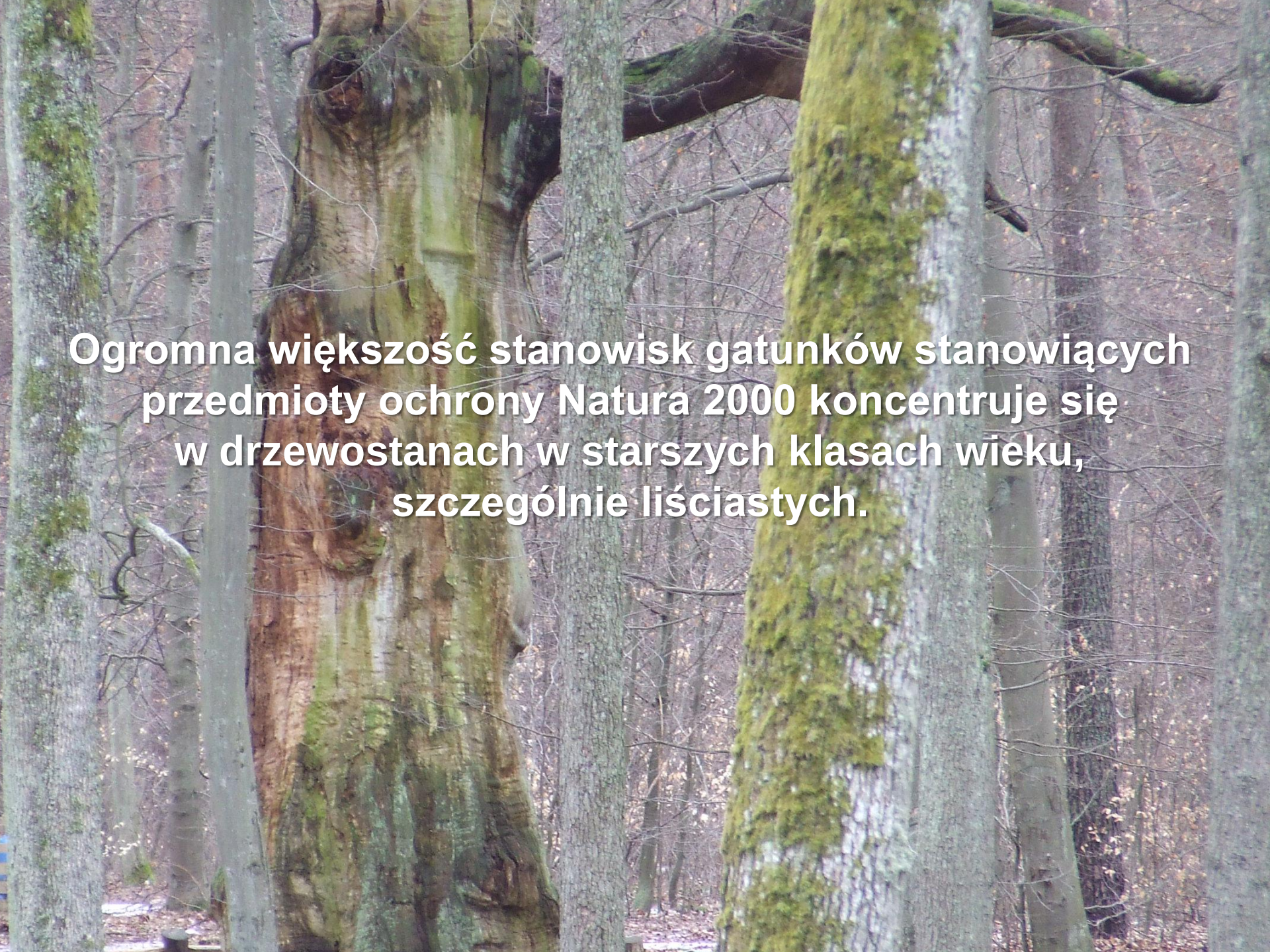
FV (właściwy) – płat co najmniej 500 ha mozaiki krajobrazu, z dominacją siedlisk podmokłych, lasów łęgowych, łąk i bagien, z udziałem co najmniej 30% siedlisk otwartych oraz co najmniej 20% drzewostanów w starszych klasach wieku (ponad 80 lat), pozbawione intensywnie użytkowanej infrastruktury (miejscowości, ruchliwych dróg) i bliską zera penetracją ludzką, szczególnie w okresie lęgów.

U1 (niezadawalający) – płat co najmniej 300 ha mozaiki krajobrazu, z dominacją siedlisk podmokłych, lasów łęgowych, łąk i bagien, z udziałem co najmniej 20% siedlisk otwartych oraz co najmniej 10% drzewostanów w starszych klasach wieku (ponad 80 lat), w niewielkim udziale bądź w sąsiedztwie użytkowanej infrastruktury i z niewielką penetracją ludzką, szczególnie w okresie lęgów.

U2 (zły) – kompleksy siedlisk nie spełniające kryteriów dla FV i U1

Ponad 70% lasów Obszaru nie stanowi odpowiedniego siedliska dla żadnego z gatunków będących przedmiotami ochrony Obszaru Natura 2000

A photograph of a forest with several tree trunks in the foreground. The trunks are covered in green moss and lichen, indicating an old-growth forest. The background shows a dense canopy of trees with some autumn-colored leaves.

**Ogromna większość stanowisk gatunków stanowiących
przedmioty ochrony Natura 2000 koncentruje się
w drzewostanach w starszych klasach wieku,
szczególnie liściastych.**

Czynnikiem kluczowym dla wszystkich gatunków „strefowych” i większości innych jest wiek drzewostanów. Średni wiek w strefach ochrony całorocznej jest wyższy od 100 lat, w strefach ochrony okresowej wynosi ponad 80 lat. Ponad 80% znanych gniazd bielika i rybołowa zlokalizowana jest we fragmentach drzewostanów starszych niż 130 lat.

Istniejące stanowiska większości gatunków strefowych spełniają jednocześnie trzy kryteria:

- Znaczna podaż starych drzewostanów (drzew)**
- Niski stopień antropopresji (penetracji przez człowieka)**
- Obecność (sąsiedztwo) atrakcyjnych żerowisk**

Ponad 90% stwierdzonych stanowisk muchotłówki małej, siniaka, dzięcioła średniego, dzięcioła czarnego, włośchatki, sóweczki, znajduje się w drzewostanach w wieku ponad 100 lat lub zawierających co najmniej kilkanaście % pokrycia drzew w wieku ponad 100 lat.

**Jak utrzymać lub zwiększyć udział drzewostanów
ponad 100 letnich w ogóle, szczególnie
liściastych, szczególnie w miejscach o
ograniczonej antropopresji?**

Jak gospodarować w lasach na siedliskach borowych, szczególnie z udziałem borów suchych pod kątem ochrony lelka i lerki?

Jakie zasady gospodarowania w lasach w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych, pod kątem gągoła, nurogęsia i innych?

**Jakie zasady gospodarowania w lasach
bukowych i dębowych pod kątem muchołowki
małej, dzięcioła średniego?**

PRZYKŁADY ZAPISÓW Z PROJEKTU PLANU OCHRONY OSO PUSZCZA NAD GWDA

Zapewnienie stałego minimalnego udziału starych lasów przez planowanie urządzania lasu z uwzględnieniem zasady stałej obecności w okresie obowiązywania planu w granicach Obszaru, nie mniej niż 25% drzewostanów w wieku powyżej 80 lat oraz nie mniej niż 10% drzewostanów w wieku powyżej 100 lat (w tym klas odnowienia, do odnowienia, przebudowy oraz kęp pozostawianych po zrębach) oraz osiągnięcie podwyższenia tych parametrów odpowiednio do 35% i 12% w ciągu 20 lat obowiązywania planu;

Wyznaczenie w planach urządzania lasu wskazanych w niniejszym planie 14 stref ochrony gatunków antropofobnych zaznaczonych na mapie stanowiącej załącznik nr 10 (drogi i linie podziału przestrzennego stanowiące granice stref nie wchodzą w obszar stref), prowadzenie polityki zmierzającej do osiągnięcia w okresie obowiązywania planu w ich granicach łącznego średniego udziału co najmniej 40% lasów w wieku ponad 80 lat i 17% w wieku ponad 100 lat obliczanych jak w punkcie a, między innymi poprzez ochronę rezerwatową lub zakwalifikowanie ich do grupy lasów HCFV chroniących siedliska cennych gatunków, ograniczenie w granicach tak wyznaczonych stref prac w okresie lęgów ptaków (od 15 lutego do 1 sierpnia), rezygnację w tym okresie z jakichkolwiek prac i zabiegów w drzewostanach ponad 80-letnich, ograniczenie wjazdu i przebywania osób, przebiegu szlaków turystycznych oraz koncentrowanie działań z zakresu ochrony czynnej ukierunkowanych na ww. gatunki;

PRZYKŁADY ZAPISÓW Z PROJEKTU PLANU OCHRONY OSO PUSZCZA NAD GWDA

Na siedliskach boru suchego, boru świeżego i boru mieszanego świeżego 1 (odmiana uboga) zapewnienie stałego minimalnego udziału zrębów i upraw w wieku do 5 lat na łącznej powierzchni nie mniejszej niż 5% łącznej powierzchni tych siedlisk w Obszarze, zagospodarowanie rębne drzewostanów sosnowych rębnią 1, z przewagą rębni 1b, preferowanie zrębów wielkopowierzchniowych;

Wyłączenie z użytkowania rębego olsów oraz łęgów w granicach Obszaru, pozostawianie wyłączonych z cięć rębnych pasów o szerokości 25-30 m wzdłuż rzek, jezior i bagien stanowiących odrębne wydzielienia;

PRZYKŁADY ZAPISÓW Z PROJEKTU PLANU OCHRONY OSO PUSZCZA NAD GWDA

Pozostawianie we wszystkich rębniach nie mniej niż 5% powierzchni drzewostanu w granicach Obszaru oraz 10% w granicach stref ochrony gatunków antropofobnych, w ramach biogrup do fizjologicznej śmierci i naturalnego rozkładu, w miarę możliwości w nawrotach cięć na sąsiadujących działkach łączenie pozostawionych biogrup w większe powierzchnie;

PRZYKŁADY ZAPISÓW Z PROJEKTU PLANU OCHRONY OSO PUSZCZA NAD GWDĄ

Zapewnienie stałego minimalnego udziału lasów z dominacją buka zwyczajnego przez planowanie urządzania lasu z uwzględnieniem zasady stałej obecności w okresie obowiązywania planu w granicach Obszaru, nie mniej niż 100 ha drzewostanów bukowych w wieku powyżej 80 lat oraz 50 ha w wieku ponad 100 lat;

PRZYKŁADY ZAPISÓW Z PROJEKTU PLANU OCHRONY OSO PUSZCZA NAD GWDĄ

W planowaniu urządzania lasu uwzględnianie obecności świerka pospolitego w drzewostanach i innych warstwach lasu;
ograniczenie pozyskania świerka w drzewostanach rębnych,
preferowanie go w biogrupach drzew pozostawianych do fizjologicznej śmierci, popieranie w cięciach pielęgnacyjnych i rębnych samorzutnie pojawiających się grup i kęp odnowień naturalnych świerka;

PRZYKŁADY ZAPISÓW Z PROJEKTU PLANU OCHRONY OSO PUSZCZA NAD GWDĄ

Niezalesianie i utrzymanie niezmienionej powierzchni terenów otwartych – bagien, łąk, luk, pasów przeciwpożarowych, w razie potrzeby podejmowanie zabiegów powstrzymujących sukcesję lasu; na siedliskach borowych, a szczególnie boru suchego, tolerowanie obecności płazowin i drzewostanów o zadrzewieniu poniżej 0,5.

Strategia ochrony gatunków antropofobnych

Strefy dzikości - obszary w których byłaby realizowana polityka ochrony gatunków wrażliwych na obecność człowieka, ograniczenie dostępności dróg leśnych i nie rozbudowywanie ich sieci, niewyznaczanie szlaków turystycznych, okresowe ograniczanie prac leśnych, ograniczenie lokalizowania urządzeń łowieckich i/lub ich użytkowania w okresie lęgów ptaków.

Miejsca o ograniczonej antropopresji – wyspy jezior, niedostępne fragmenty dolin rzecznych, obrzeża jezior i półwyspy, fragmenty lasów bez dróg przelotowych, z ograniczoną siecią dróg lokalnych, graniczące z kompleksami użytków rolnych, enklawy i kępy starodrzewia wśród terenów otwartych, kompleksy podmokłych lasów z rozległymi fragmentami terenów bagiennych.